

ҮЙЭ БҮТЭН ИК СЫЛА — МЕДАЛИСТАР ӨЛӨМ «ҮҮНҮҮЯ ЭРЭ»

тара туттарылынылар.

Төрөппүттэр ааттарыттан махтал уонна эбэрдэ тылларын И.И. Ядреев эттэ. Оскуоланы бүтэрбиттэр махталларын Елена Ким тириэртэ. А.Н. Ядреев олох суолугар үктэммиттэргэ алгыс тылларын анаата.

Оскуоланы бүтэрбит кыргыттар үрдүк үөрэх кыһатыгар үөрэнэн идэ ылан республикаларын, улуустара

кэлбэтэх.

Александр Николаевич үөрэх бастыгнар уонна кинилэр төрөппүттэрин истигник эбэрдэлээтэ. Быйылгы үөрэх сылыгар хайа да сыллааҕар элбэх оро, икки үөрэнээччи Дьяконова Варя (гимназия), Аверьянова Наташа (Нам 2 №-дээх орт.оск.) кыһыл көмүс, 7 оро үрүг көмүс медалынан үөрэхтэрин түмүктээбиттэрин эттэ. Кини СР Президион уонна улуус дьаһалтатын өйдөбүннүк бэлэхтэрин, тыыннаах сибэккилэр дьөрбөлөрүн үөрэнээчилэргэ туттарда.

Быйылгы үөрэх дылыгар үрүг көмүс медалы ыллылар: Гуляева Александра (улуустаагы гимназия), Кири Москватаагы М.В. Ломоносов аатынан государственнай университетка экзамена суох үөрэххэ киирбит. Захарова Ирина (Нам 2 №-дээх орт.оск.), Ким Елена (Партизан орт.оск.), Татарина Надежда (Үөдэй орт.оск.), Феоктистова Туяра (улуустаагы гимна.), Ядреева Виктория (улууст. гимна.), Чудинова Наталья (Нам 2 №-дээх орт.оск.).

Оскуоланы бүтэрбиттэр төрөппүттэригэр Муза Мстиславовна, Валентин Титович Гуляевтарга, Елизавета Ивановна, Николай Владимирович Кимнэргэ, Зинаида Артемовна, Иннокентий Иннокентьевич Ядреевтарга о.д.а. улуус дьаһалтатын махтал сурук-

рын сайдытыгар бэйэлэрин сэмэй кылааттарын киллэрэр баҕалаахтарын иһитиннэрдилэр. Олох, үөрэх, үлэ туһунан санааларын атастастылар.

Оро түөлбөтүн «Кэскил» уолаттар ансамбллара Владимир Татаринов тылларыгар уонна мелодиятыгар «Умнуллубат онус кылаас», Николай Сибириков мелодиятыгар «Оро саас» ырыалары көрсүһүү кыттыылаахтарыгар бэлэхтээтилэр.

Снимоктарга: улуус үрүг көмүс медалистара; Партизан орто оскуолатын выпускнига Ким Елена; Улуустаагы гимназия выпускнига Виктория аата Иннокентий Иннокентьевич Ядреев.

В. СЫРОМЯТНИКОВ, автор фотолара

МИЛИЦИЯ ҮЛЭТЭ ОТЧУОТТАННА

нинэн наркотигы туһаны 25 төгүл, уоруу 2 бүк үрдүүр сабаҕалар диэтэ.

Иккис дакылааты ОГПС-18 начальнига И.В. Колпашников онордо, кини удууска баһаары утары охсуһууга үлэ туругун иһитиннэрдэ. Нэһиликтэргэ олохтоохтор куустэринэн баһаарынай дружиналар төриллэн күүс-көмө буолалларын бэлэтээтэ. Манньк дружиналар хас нэһилиэк аайы төриллэх тустаахтарын эттилэр.

Участковай инспектордары салайан үлэлэтэр Р.Д. Ефремов иһитиннэригинэн, 2000 сыл түөрт ыйыгар былдьырылгытааҕар 150-нан элбэх киһи арыгылаан түбэспит. Арыгыны сокуоннайа суох атыһылыр 6 «точка» атыһытыра тутулан мизэрэлэммиттэр, арыгылара былдьаммыт. Ол курдук бастакы Хомуустаахха 2, Намга 1, Граф Визэргэр 1, Хатырыкка 1, Хамаҕартаа 1 атыһыт тутулубуттар. ИДьУО үлэтигэр көмөнү тэрийэр сыалтан 23 общественной инспектор ананан анал дастабырыанна ылбыттар. 901 киһи арыгы

иһэн баран түбэспит, ыстараап сумата 110 тыһ. солк. тахса буолбут.

Мань таһынан криминальной милиция начальнига В.И. Николаев отделин үлэтин билһиннэрдэ. 7 дьыала арыллыбакка турарын, 2 вакансия баарын эттэ.

Хамаҕарта нэһилиэгин баһылыга И.Д. Захаров, I Хомуустаах баһылыга И.И. Иванов нэһиликтэригэр буруйу оҕорууну утары ытыллар үлэлэри билһиннэрдилэр, участковой инспектор дьаһалтаны кытта ыкса сибээстээхтик үлэлиригэр баардылар.

А.Н. Ядреев хас нэһилиэк аайы арыгыны утары охсуһуу күүскэ ытыллыахтааҕын тоһоолоото уонна милиция сотрудниктарыгар үлэлэрин итэҕэстэрин туораталларыгар, сүөһүнү, сылгыны уорууну, наркотигы, баһаары утары охсуһууга сайын устата былаанаммыт үлэлэргэ актыбынайдык кытталларыгар, таһаарылаах үлэни баҕарда.

В. РЫКУНОВА

Политика: араллааннар

БААЙДАРЫ УТАРЫ БААЙСЫЫ — КИМ КЫАЙЫАҒАЙ?

Президент Путин Европада киэҥ масштабтаах айанын дьээттигэр хаалбыт чаҕардара улаханньк моһуоктуу сыстылар, моһуоктаатылар да бадахтаах. ВВП Испанияга тийэ сырыттаҕына «Медиа-Мост» бөлөх баһылыгын, биллиилээх олигарханы Владимир Гусинский Генеральной прокуратура хаайан кэбиспит. Ити кэмгэ Гусинский солбуйааччыта Игорь Малащенко эмиз Европага сылдьара, айдаан бөҕөнү тарта.

Путин бу дьыаланы саҥа истибит курдук тутуна даҕаны ким ону итэҕэйэй? Генпрокурор Устинов манньк бөдөн бизнесмени Президент сөбүлэнэ суох туппата, хаайбата чуолкай. Үгүс российский хаһыаттарга дойду баһылыга суодунан туһана манньк быһымах түбэлтэни таһаарытыгар курдук суруйаллар. Мин санаахпар, Президент өссө Москвадан сыҕарыйа илигинэ ымпыктаан-чымпыктаан былаанаммыт дьыала буолуохтаах. Ол тоҕото биллэр — билигин Чечня сэрйитэ политической дивиденд биэрэрэ тохтообут кэмизгэр норуотка популярнай мизэрэлэри ылынылыахтаах. Сэрэйиллэринэн дойдубут хаһаайына аны аһары байыттайбыт араныны — олигархалары — «мочи» (кэһэтэлиир) гыныахтаах. Оччотугар дьон-норуот чаччы кытаанах илии былааска кэлбитин бигэ итэҕэйиэхтээх.

Манньк үтэн-анһыан көрүү түмүгэр «төрдүс былаас» (пресса) Гусинский хаайыны сорунуулаахтык утарда. Россия уонна Москва журналистарын Союзтара манньк моһуоннаах «бэрээдэги олохтоһун» диктатурага тэннэрин санаттылар. Оннооҕор компартия хаһыаттарыгар бу акция соччо табыҕа суоҕа балиэтэннэ. Манна даҕатан этиэххэ наада, билигин да бэйэлэрин уонна кыраныһса таһынаагы бэчээти кытта сагаспатахтарына дьыалалара хаахтыһааччы. Чилигэ Сальвадор Альенде правительствотын бары хаһыаттар мөрдөдөн (оннооҕор официальной органнара эмиз) норуоту утары туруоран, байыаннайдары кигэн кылгас кэмнээх оҕорбуттара. Итини Путин бэркэ дьин билэр буолуохтаах.

Онон бу прокурорской акция Президент дьаһалтатынан сакаастаммыт, сүрүн сыала общество сыһыанын билгэлээһин, инники өттүгэр манньк күүс өттүнэн өттөйүү төһө кэскиллээгин ырагалааһын буолуон сөп.

Ырыынак кэмизгэр олоҕорбут туоһунан Гусинский хаайыллататын доллар курса 28,43 солк. өрө күөрэйбитэ, оттон фондовой биржалар акцияларын индексэлэрэ 1-5 пуун, сыаналаах кумааҕылар 3-6 бырыһыан аллара түспүттэрэ буолар. Ону Киин баан саппаһыттан хас да сүүс мөлүйүөн доллары хостоон эргитиигэ таһааран доллар курсун 28,29 солк. тэннэ этэ. Итини таһынан арҕа дойдубут инвестордара улахан толкуйга түспүттэрэ сабаҕалар.

Аны туран итиник айдаан-араллаан кэнниттэн Гусинский Бутырская түрмэттэн таһааран кэбиспит. Мань хайдах сыаналаахха сөбү? Ханньк баҕарар киһи оччотугар прокуратура ситириилээх былаастан лаппа тутулукааһын курдук сыаналыра. Ити аата төһө да араатардаабыппыт, төһө да түөспүтүн охсуммуппут иннигэр дьингээх правовой

судаарыстыбага тийэрбит быдан ыраах эбит, Президентмит: «Сокуон — бу аата мин!» дьээттигэр тэн.

Билигин бэчээккэ, радиога биллэрэлэринэн аны биир олигарханы — Потанины утары компроматы хомуйуу күүскэ барар, кинини бука Лефортовага (ФСБ түрмэтэ) угаллар иһи. Оччотугар Путин изэмэ-дьяама суох реформалар түмүктэригэр сыгыһа байыт чөмчөкөлөрү дьин чаччы тутаттыр хампааньаны саҕалаабытыгар итэҕэйиэххэ сөп. Итинник мизэрэли киэҥ маасалар биллэн турар өйүөхтэрэ, ол эрээри Россия аан дойдутаагы изоляцияга киирээригэр тиэрдиэ. Көрөн иһиэхпит...

«Труд» хаһыакка биллэрбитэринэн «Артаев» дьин эстонский хаһыат журналистара биир фирма секретарын ыраас ууга таһаарыттар. Манна бэрк ылалларын дакаастаары биир журналист предприниматель буола кубулуйан секретарга докумуоннары уочарата суох оҕоттороору 1500 крона бэрк биэрбит. Ол кэнниттэн бу чаччылы хаһыакка таһаарыттар. Түмүгэр журналистары утары бэрк биэри иһи дьыала төриллибит. Быһаарыны кэнниттэн дьыаланы тохтоптуттар, оттон фирма секретарын утары холубунай дьыала төриллибит.

Бу холобур үөһэ кэпсээбит дьыалабытыгар майгыныһа дуо?

Оттон Чечняга балаһыанһа хайдаҕый? Билигин даҕаны Маскадов, Басаев уонна Хаттаб курдук атамааннар конгулгэ сылдыллар. Генштаб ааҕарынан, Урус-Мартан, Ачхой-Мартан оройуоннарыгар Гелаев уонна Бараев холбоон 450 боевиктара, Аргун хапчааныгар 100 бандыыт, Грознаяга — 500, Гудермес согуруу өттүгэр 200 боевиктара бааллара биллэр. Онон федеральной күүстэр утары 2000-тан ордук киһи сэрйиллэр. Өйдөөн көрбүккүт эбитэ дуу, бу 2000-тан тахса боевик сэрйи хайдах саҕалаһабыттан ааттанар этэ, ол тухары ахсаан уларытбат.

Билигин чечениэри утары сэрйи тактикага уларыйан аны баһылыктарын сойуолаһы бараттар. Манньк тактиканы хара маннайгыттан туттубуттара буоллар сэрйи былдь үйэҕэ бүппүт буолуон сөп этэ. Бу 2000 боевиктар саһа эрэ сылдыһааттар, тоһуур оҕорон байыаннайдары, боростуой да дьону өлөртүүлэр. Бэс ыйын 15 күнүгэр Грозная кытылытыгар массьыны дэлби тэптэриигэ 4 милиционер өлбүтэ, ити күн Аргун куорат аттыгар сүүсчэкэ боевик федераллары кытта сэрйиллэспитэ. Чечня саҥа баһылыга Ахмад Кадыров чугас дьонун өлөртөөһүн саҕаланна. Ааспыт нэдиэлэҕэ Урус-Мартан оройуонун мусульманнарын баһылыктара имам Идрисовы өлөртүттэрэ. Аргун куоракка ОМОН икки байыаһын өлөрөн баран төбөлөрүн быспыттар.

Байыаннайдар санааларын түһэрбэттэр. Генштаб начальнигы бастакы солбуйааччы Валерий Манилов быйыл сайын баандалар сүрүн өттүлэрэ суох оҕоһулуохтара, атыттарын 1,5-3 сыл иһигэр уодьуганнаахпыт дьин эринээр.

В. КАСЬЯНОВ

Бэс ыйын 22 күнүгэр биһиги улууспут чулуу үөрэнээччилэрэ Дьяконова Варя (гимназия), Аверьянова Наташа (Нам 2 №-дээх орт.оск.) Дьокуускай куоракка СР Президион кытта үгэс буолбут көрсүһүүгэ кытыннылар.

Кинилэргэ Президент М.Е. Николаев сыаналаах бэлэхтэри туттарда, ис сүрөһиттэн эбэрдэлээтэ, алгыс тылларын эттэ.

Ити күн улуус дьаһалтатын баһылыгын э.т. А.Н. Ядреев икки үйэ кирбиитигэр улуус оскуолаларын үрүг көмүс медаллаах бүтэрбит 7 выпускнигы, кинилэр төрөппүттэрин приемнаата. Көрсүһүүгэ Наталья Чудинова (Нам 2 №-дээх орт.оск.) ыалдьан

Бэс ыйын 23 күнүгэр ис дьыала отделин личней састаабын 5 ыйдах үлэтин отчуота буолла. Муньахха улуус баһылыга А.Н. Ядреев, улуус прокурора М.И. Шапошников, баһылык бастакы солбуйааччыта А.А. Бочкарев, нэһиликтэр баһылыктара, терилтэлэр салайааччылары сырыттылар.

ЫҢ ҮҮХТЯР:

ХОТУ... СОБУРУУ... ИЛИН... АРҮЯА

Бэс ыйын 17 күнэ. Арыйах хонукка тымнытынан, тыалынан, дохсун этингээх ардаһынан салытыннаран баран, нэһиликтэр үбүлүөйдээх ыһахтарын үөрөкөтө ыталларыгар анаан чахчы сайынгылыы күн турда. Автовокзалга тийбитим, улуус хотугу нэһиликтэригэр ыһахтыы барааччылар олохтоох автобуһу кэтэһэ-эччилэр, элбэх киһи мустубут. Тодус чаас томточчу туолуута суоппар Николай Софронов барааччылары барыларын киллэрдэ. Олоххо олорооччулардаагар туран айаннааччыта икки төгүл элбэх.

Бастаан Бөгүн тохтобулулар түстүлэр. Онтон Модукка сүүрбөччө киһи табыста. Хатырыкка, Маймаҕа барааччылар салгы куугуната турдулар. Болдьоммут кэмилэр модуттар ыһахтыыр сирдэригэр тийдим. Пааркалара күп-күөбүнэн симэммит, салгына бу үчүгэйи, кыра тыаллаах буолан бырдах олох суох. Бырааһынныктыы симээн тагныбыт элбэх кырдыаҕастар, оҕо-уруу мустубут. Кириэр аарка, сэргэлэр, трибуна о.д.а. ситининэн симэммиттэр.

Диктор чуор куолаһа ыһаахха кэлбит олохтоохтору, ыалдыттары киин трибунаҕа мусталларыгар ыгырда. Бары үмүрүстүлэр. Кириэр аркаан сэрин, тыыл ветераннара парадтаан киирэллэр. Сэри ветераннара бастабыттар, киилэр наһараадалара күн уотугар күлүмүрдүүр. Тыыл ветераннара - дыахталлар, оҕоньоттор сахалыы тагныбыттар. Эрдэттэн бөлөмнэммиттэр өтө көстөр. Ситэри симэхтээх ыгырдаах аты икки кырачаан уолаттар мэнгэстэн киириллэрэ, сэргэ баайылары сонундук көстөр.

Инокентий Уваровскай сахалыы сизри-туому тутуһан аал уоту оттор, аһатар-сизтэр, алгыс тыллары этэр. Ытыс тыаһыгар доһууоллатан «Улуу Кыайы 55 сылыгар аналлаах» ыһагы сағаламмытын биллэрэллэр. Нэһилик баһылыга Е.Н. Дьяконова үбүлүөйүнэй ыһаһынан ээрдэлиир. Улуус, нэһилик Улуу Кыайы 55 сылын хайдах, туох ситиһилээх көрсүбүттэрин кэлсиир. Нэһилик тэрилтэлэрэ, общественной тэрилтэлэр, бааһынай хаһаайыстыбалар, биридилээн ыаллар үлэлэрин-хамнастарын билһиннэрэр, инники сорукарта тохтуур.

Үбүлүөйүнэй ыһаһынан сибэстээн улуус, нэһилик наһараадаларын, ойдобуньук бэлэхтэри үчүгэй үлэлээх общественной тэрилтэлэр салайааччыларыгар, спортсменнарга, үөрэнээччилэргэ туттаргыр. Наһараадаламмыттар ортолоругар кырдыаҕастар сэбиэтэрин салайааччылары Е.А. Лукинова, Д.И. Ядрихинская, спорт тренердэрэ Е. Алексеев, И. Васильев, үрдүк көрдөрүүнү ситиспит спортсменнар, үөрэнээччилэр Е. Петров, К. Протодьяконов, В. Макаров, Гоголевтар дыһэ кэргэттэрэ о.д.а. бааллар.

Художественнай самодеятельность кытгылаахтара бэртээхэй концерттарын мустубут дьон астына, дуоһуяа көрдүлэр. Андрей Катакинов салаһаһынан оһоохайдыттар ыллаатылар-туойдулар, тэйдилэр-тэптилэр. Аты-эргин дэлэй, ас арааһа манна атыгыланна. Онтон түһүлгэлэринэн олон аһаһылар, уруккуну-хойуккуну дуоһууохтарыгар диэри сэхэргэстилэр.

Спортивной күрэхтэһиилэр сағаланаллар. Ким күүстээгин тустууга, мас тардыһытыгар, араас дистанцияҕа сүүрүүгэ, национальной ыстаныһыларга о.д.а. ыһаһарыстылар. Улуус ыһаһар сүүмэрдэммит хамаандаҕа кимнээх кытталларын быһаардылар.

Киһэ хойукка диэри ыллаан-туойан, оонньоон-көрүлээн үбүлүөйүнэй ыһахтарын түмүктээтилэр.

В. ЕРЕМЕЕВ

Сотурутаарта улуустаағы социальной реабилитационнай училище үлэһиттэрэ самаан сайын кэлбитинэн, үөрэх дыһа түмүктэммитинэн ыһах ыстылар, дьоллоох дьоро түһүлгэни тэрийдилэр.

Коллектив үлэлэрин хайысхаларынан 4 отделенияҕа хайдыһан: түһүлгэни уустаан-ураннаан кизэргэтиигэ, сахалыы иһиттэргэ, саха аһын араас көрүнгэр, өбүгэлэр ооньууларынын ытыгыга, саха таһаһыгар, спортивной күрэхтэһиилэргэ күрээстэстэ, күөн былдыаста.

Ыһах үөрүүлээх түгэнинэн үлэһэ, үөрэххэ уһулуучу ситиһилэммит үлэһиттэри наһараадалаһын буолла.

Киһи сонургуура, кэрэхсирэ: 9 грамм ыһаһынаах, үрдүк пробалаах кыһыл көмүс мэтээллэри анал сакаһынан оҕорторон, үтүө доруобуйаны, айымньылаах үлэни баһаран туран училище директора К.И. Федоров туттартаата. Бу үрдүк наһараадаҕа тигистилэр: директору үөрэтэр-производственной үлэһэ солбууааччы Е.Е. Колесов, училище кылаабынай бухгалтера Т.П. Алексеева, маастардар Т.Т. Сметанина, И.И. Баишева, математика учуутала Е.В. Птицына. Маны таһынан Ким Иннокентьевич үөрүүлээх сонуну - сыл устата ыалдыбаакка, больничнай илиһиһэ суох үлэлээбит үлэһиттэргэ уопускаҕа эбии, төлөбүрдээх 5 күн анаһарын иһитиннэрдэ.

500-түү солк. харчынан бириэмийэни ылан үөрдүлэр-көттүлэр: преподавателлэр Гундарев А.М., Лаптев В.М., иитээччи Кузьмина П.И., суоппар Никитин Г.Е., маастардар Хачиров В.И., Ядрихинская И.Г., Сергеева Г.В., Рыжкова З.В. о.д.а. Бу сүүрүннээн училище рынок балаһыаньаһыгар олондохуот киллэринэригэр төһүү күүс буолбут дьон. Араас характердаах, социальной балаһыаньаһа элбэх оһоһу иһитигэ-үөрэтиигэ методическай үлэ улахан оруолу ылар. А.С. Павлова салайар методическай түмсүүтэ бастаан, 2 тыһыынча харчынан бириэмийэлэннэ. Аҕа көлүөнэ аатыттан үлэ, сэрии

сылыгар аналлаах ыһах ытыгынынна.

Сағалаһытыгар ийэхсит ийэ хотун уонна алгысчыт туруйа уолаттар, кыталык кыргыттар арыалдыттаах киирэннэр сирдөйду иччилэрин аһаттылар, нөрүөн нөрүгүдүлэр. Олохтоох орто оскуола «Сандаара» оҕо үнүүтүн ансамбля, 5-с кыл үөрэнээччитэ Ольга Павлова ыһаһы астылар.

Ыһаахха кэлбиттэр сэрии ыарсылларын сағалаһытыгар бүтүөр диэри кэрэһэлиир инценировканы дуоһуяа көрдүлэр.

Кус быһыйдар, быһыпастар былыһынаах бөҕөлөр өбүгэлэрин ооньууларыгар хайалара ордугун быһаарыстылар. Ыһаахха оһоохай, ырыа-тойук дьибэрэйдэ.

С. ДВЕРГОВА

Таастаах. Бэс ыйын ортотугар былыттаах, тыаллаах, быстах ардахтаах күн Таастаах олохтоохторо национальной тағастарын кэтен ыһахтыыр сирдэригэр түмүстүлэр. Саламанан кизэргэтилибит сэтгэ сэргэ ураһаларын таһыгар Аграфена Келина алгыс тылларын эттэ. Уус-уран самодеятельность концерты, оскуола үөрэнээччилэрэ бөлөбүнэн гимнастической толоруулары көрдөрдүлэр.

Сүүрүүгэ, хапсаҕайга, илиһатах ооньууларыгар күрэхтэһиилэр ытыгынынналар.

М. ПАХОМОВА

Хатырык. Күн ортотугар алгысчыт уоту аһаһытыннан, нэһилик дьаһалтатын баһылыга Е.Н.

ветерана, ПТО туйгуна П.В. Мальцев самаан сайыны кэрэһэлиир кэрэ ыһах күнүнэн ээрдэлээтэ, үүнэр эдэр көлүөнэни иитиигэ-үөрэтиигэ өссө үрдүк ситиһиилэри баһаран кэс тылын эттэ. Евсеева Е.А. салайар училище остолобуойун коллектива бөлөмнээбит дэлэй, сиздэрэй аһа-үөлэ бырааһынныгы эбии туһарда.

Ыһаһы салаһан, тэрийэн ыттылар: иитэр-үөрэтэр үлэһэ директору солбууааччы О.В. Вочирова, иитээччи П.И. Кузьмина, таһа кырылыһыыр сыах начальнига Машников О.С.

Үгэскэ кубулуйбут үөрэх дыһынын, үлэни-хамнаһы түмүктүүр социальной реабилитация училищетын үтүө бырааһынныгы ситиһилээхтик ааста, дьон бары сүргэлэрэ көтөүллэн дуоһуяа сынһанньылар, астыһылар.

**Анна ДАНИЛОВА,
Граф Бизэргэ**

Партизан. Улуу Кыайы 55, «Оҕо саас уонна оҕо спордун» иккис

БИЛЭРИИЛЭР-РЕКЛАМА

ВНИМАНИЮ АБИТУРИЕНТЫ!

Прием документов в Вилюйское ПУ с 30 июня (в 209 каб. УУО) по специальности:

Якутская филология:
— учитель якутского языка и литературы и иностранного языка (1 место);
— учитель якутского языка и литературы и национальной культуры в русскоязычной школе (1 место).

Культурология:
— учитель культуры народов России и истории (1 место);
— учитель культуры народов России и организатор внеклассных мероприятий (1 место).

Школьное отделение:
— учитель нач. классов (1 место);
— учитель английского языка (1 место);
* педагог дополнительного образования (1 место).

Намский РЭС извещает население и предприятия Намского улуса о том, что согласно Постановлению Правительства Республики Саха (Якутия) № 322 от 10 июня 2000 года, вводятся новые тарифы на электрическую энергию:

для населения с 1 июня 2000 года;
для предприятий и организаций с 1 мая 2000 года.

За 1 кВт-час в копейках
без НДС с НДС
30

Население в сельской местности	Бюджетные организации	Сельхозтоварпроизводители, Предприятия «Холбос» в сельской местности, Уличное освещение, Типографии и редакции улусных газет	Предприятия местной и деревообрабатывающей промышленности	Прочие потребители, не перечисленные выше
			60	72
			82	98,4

Администрация Намского РЭС

Правление Намского УПО производит набор молодежи для учебы в Чувакской Республике по специальности «Мастер по бересте» - (1 место), «Мастер по лозоплетению» - (1 место) сроком на месяц с последующим предоставлением работы в Намском УПО. Желающих просим обращаться в срок до 29 июня с.г. в отдел кадров улуспо.

Правление Намского УПО

Правление Намского УПО принимает заявки на ремонт холодильников, морозильников и другой бытовой техники. Первым 10 заказчикам предоставляется скидка. Тел. 21-0-80.

Правление Намского улуспо

100 устуука лафет мас атылыбыт. Сүүрэр «Москвич» массына (мотора саһа, счет - справка суох) атылыбыт эбэтэр атастаһабыт. Телефон: 26-1-38.

Продаётся приватизированная 2-хкомнатная квартира в деревянном доме с местным газовым отоплением. Телефон: 22-7-46.

Купим 1-комнатную квартиру в с. Намцы. Позвонить 21-3-62 в раб. вр. Спросить Саргы.

ТҮА ХАҞААЙЫСТЫБАТЫН ТЭРИЛТЭЛЭРИН УОННА БААҞЫНАЙ ХАҞААЙЫСТЫБАЛАР ИСТИИЛЭРИГЭР

Правительственной телеграмма коллэ. Нам улудуһугар уматыкка иэс төлөнүүтэ бытаанынан, харчы суоһунан, уматык тиэллиитэ улаханньык харгыстаммыт.

Түргэниик иэстээх хаһаайыстыбалар кэлэн тыа хаһаайыстыбатын управлениетыгар векселинэн эбэтэр харчынан иэскитин төлүү охсоргуттар. Аны иэстээх улудуһугар уматыгы бизэрэр кытаанахтык тохтоһуллубут.

Нам улудуһун администрацията,
Нам улудуһун тыа хаһаайыстыбатын управлениета

ОБРАЗЕЦ

СПРАВКА

«...» 2000 г. с. Нам

Настоящая справка дана гр. Иванову Ивану Ивановичу, 1955 года рождения, проживающему в с. Намцы Намского улуса, паспорт (серия, номер, выдан), либо другой документ, удостоверяющий личность, о том, что он имеет подворье крупного рогатого скота (инвентаризационный номер №...).

5 февраля 1999 года гр. Иванов И.И. из своего подворья забил 2-х годовалого бычка холмогорской породы, весом 110 кг., для реализации мяса на рынке г. Якутска.

Ветеринарная справка имеется (прилагается).
Справка дана для предъявления на посту ГИБДД.

Глава администрации с. Намцы
(подпись, печать) Романова А.П.

ОТРЫВНОЙ ТАЛОН

Настоящая справка дана гр. Иванову Ивану Ивановичу, 1955 года рождения, проживающему с. Намцы Намского улуса, паспорт (серия, номер, выдан), либо другой документ, удостоверяющий личность, о том, что он 5 февраля 1999 года из своего подворья забил 2-х годовалого бычка холмогорской породы, весом 110 кг., для реализации мяса на рынке г. Якутска.

Справка действительна в течении 24 часов с момента выдачи.

* * *

1. Справка необходима для провоза мясных продуктов через посту ГИБДД. Отрывной талон остается на посту ГИБДД. Без данной справки мясные продукты будут изыматься на посту ГИБДД и КПМ (контрольный пункт милиции РС(Я)) для проверки их происхождения.
2. В справке должны быть отражены происхождение, сведения о лице производящих реализацию, количество продукции в килограммах, с обязательным требованием ветеринарной справки. Справка-талон выдается главами администраций и скрепляется печатью, действительна в течении суток.
3. Справка-талон печатается на стандартных листах, с заполнением всех реквизитов.

Охтон баранар мастаах,
Уолан баранар уулаах
Орто туруу дойдум...

ҮРҮН-КҮӨЛ

ӨБҮГЭЛЭР ҮЙЭЛЭРИН ҮЙЭТИТЭР ИННИТЭН

Дьон ололорбут сирдэрэ-уоттара, чэрчилэрэ, үйэлэргэ ололон ааспыт ыырдарга сүтэн-оһон хаалара, кинилэр үйэлэрин монгоон олох ололон ааспыт бэлиэлэрэ, кэнэргэски ыччаттара, бу олох силигилээбит силлестэрин сөргүһүпэт, билим-мэт буолуу, син үүнэн ситэн аххан турар сибэккини туура тардыллыбыт көрүһүк көрүг кэриэтэ буоларын саныыр-өйдүүр, сыаналаан

ылбыттара, мөккүөрэ, биир-биэс төлөбүрэ суох.

Оттон баһа-көһө суох хаалбыт дьиз кэргэттэрэ кыһалдаттан күһэллэн, бас-баттах барбыттара; ким аймактарыгар чугасаһа, ким оҕо үөрэттэрэр бараттан дьонго-сырдыкка тардыһа. Дьэ итинэн үгүс аҕа ууһуттан тэнийбит Эбэ олохтоохторун күнүгэ көрбүт көмүс уйалара ыһыллан, үрөллэн, ыскайданан кэли сылларга сыһыа өтөхсүйэн, дьон ололорбут бэлиэлэ-

рөҕөр кутталлаах да. Уптээх-астаах, кыахтаах, наада тирээтэринэ көмүскэхэрдээх дьоннор ырааһынан тэлэйиригэр үгэстээхтэр. Балары кытта быһаарсарга хайа да өттүнэн бэлэмнээх, сыһыа үктээн бизрис суохтааххын. Сыстын, халты тутунун да сэмэлэммиттар, буруйдаахтарын ылымматтар, иэстэстэхтэринэ сатанар, ону умнуо суохтааххын.

Бэйэлэрэ сиппэтэхтэринэ, кэтинчэлэрэ ситэллэр, дьэ мэнэ хаалларбаттар, ириэнээр-тогор тиэртэхтэринэ табыллар. Сонно эрэ буолбатах, уонча, сүүрбэччэ да сыл буолан баран иэстэхтэр идэлээхтэр. Тоҕо диэтэххэ, правовой үлэһиттэри сокуон харыстыыр, оттон кинилэри бу үлэттэн бардылар да, ол күнтэн ылата ким да эргиллэн көрбөт, туһата суох таһаһы бөххө быраҕар кэриэтэ. Инспектор, егерь буолар киһи итини билэ-билэ үлэҕэ киирэр,

тыттан заборнай турбалар вентиляторин прокладкалары эргэриттэрин түмүгөр уматтык быһылаан өрүскэ сүүрэн түспүт чаччыта тахсыбыт. Төһө уматтык, төһө кэрингээх сүһүрдүү тахсыбытын экспертиза быһаарарыгар бэриллибит. Ити түмүгүнэн буруйдаахтар дьыалаларынан туһааннаах правовой тэрилтэлэр дьарыктаныхтара диэн быһаарар салайааччы.

Республика айыллыатын харыстабылун прокурора докумуон түмүллүбүтүн кэннэ холобунай дьыаланы көбүтөр туһунан сөбүлэнигэр биэрбит. Дьыала Көбөкөн дьаһалтатын утары туһуламмат, онон эппитини сүгөтүчү дьаһалта баһылыгар тирэммит. Ким буруйдааһын, төһө хоромньу айылдаҕа оһоһуллубутун суут быһаарытыгар бэриллибитин туһунан информация баар.

КИМИЭНЭ ДА БУОЛБАТАХ — БИЙИЭНЭ

1999 сыл ыам ыйын 12 күнүгэр Нам улуунун дьаһалтата айылда харыстабылын министрствотын кытта Ытык Кэрэ сирдэри харыстыыр үлэни ыттар туһунан икки өттүттэн сөбүлэни докумуона илии баттаммыта. Маныаха элбэх өрүттөөх үлэ ытылларыгар даһатан, бэйэм санааларын үлэстээри аарааччылар истииллэригэр тиэрдэбин.

Экологическая үөрэхтээһини Салбаң оскуолатыгар сайыннардахха, бастатан туран, үөрэнэр оҕолору оскуола түөрт эркинигэр хаайбакка, айыллыатын кытта алты-аллаларын инниттэн үөрэтэр фактары (фауна, флора) миэстэтигэр ытталарын, онно үлэлээн, тыһынаах айыллыатын бэйэтин кытта бодоруһар усулуобуйаны оноруохха. Парк эбэтэр лааһыр олохсуйар сирдэринэ сөптөөхтөр: Ханчалы үрэх үрдэ (айан суолун төрдө — Ханчалы өтөһө), Сииттикимээн үрүһүн төрдө, Көрдүгөнгэ барар суол төрдө.

Салбаң оскуола экология туһугар ситимнээх үлэни ыттар, киниэхэ базаланар сирдэрин быһан биэриэххэ, тутуу сметатын онгортон, түһэрэн, средство кестөрүн чуолкайдыхха, көрдөһүүххэ, үлэ садаланырын толкуйдуохха. Коллектив үлэтин атын оскуолалар киэн араҕаларыгар тиэрдэххэ.

1 Хомуस्ताах, Үөдэй дьаһалталарын быраан үрдүнээһи территориялар улуус кырааныссытын чэрчилээн, Ытык Хайаттан сағалаан, Көңкэмэ үрүһүр ойууру харыстыыр зона оноруохха. Дьокускай — Нам автотрассатынан өрүс диэки өттүн Үөдэй оскуолатыгар, оттон арҕаанытын 1 Хомуस्ताах үөрэнээччилэрэ көрөллөрүн, үлэлиллэрин сағалыаха. Тэриллэр зона статуһун быһаарыаха, суол оһоһуллубутанан сибээстээн, сир астааччылар, сыһынааччылар сайынгы кэмгэ хойуутук сылдьалара чуолкай.

Урукку өттүгэр маннаағы тыаларга нэһиликтэр дьиз тутуутугар, оттука анаан үүнэн турар мас үгүс сылларга кэрдиллэн, деловой матырыялаал тахсар маһа суоғун кэриэтэ. Онон үүнүһүн үлэт сағаланыахтаах. Ойууру көрүү-харайыы, уоттан харыстааһын утумнаахтык барыахтаах.

2 Хомуस्ताахха Ытык Кэрэ сирдэр — Кыдыаһы, Дьэбигэ, Куһаҕан Күөл, Матаппа экологической көрүү-харайыы дэһыгар киирбэккэ хааллылар. Хайатын да иннигэр Эбэлэри олохтоох дьаһалтаҕа сыһыарыаха, оттон харыстааччыларынан оскуола оҕолорун аныаха, үөрүүнэн ылыһыахта. База тэриинитигэр ыксаамыаха, бастагы кэмгэ ололор сыһынаар дьизэлэр, сайылыктар бааллар, олохтоохтор тэрииниктэрэ. Кинилэргэ дьаһалы тэрииниктэрэ, докумуону оноруохха, бэйэлэрин бэйэлэрэ дьаһаналларыгар кыахта биэриэххэ.

Бэс маһы көрдүнэн, туһаҕа таһаарар делана улуус үрдүнэн манна эрэ баар. Кэлин кэмнэргэ бэс кэрдитэ түргэн тэтиминэн барар, бэс мас ресурстарын ааһан-суоттаан, кэмнээн туттары олохтоон баран, дьаһалта хонтуруолугар биэрэр сөптөөх.

Тараһана Эбэ — Эңсизли хотонтун кизгэлэ, улуу дойду. Айылда барахсан кэрэ бэлэһин, кэрэни кэрэ курдук тутуохха, харысхал санааны үөскэтиэххэ. Бар дьон кэлэн көрөр, сыһынаар дуолугар кубулутоохха. Эбэлэрин маннаағы ыччаттарга үөрүүлээх быһыыга-майгыга туттарыаха, санаарҕаамаҕа даһаны, кинилэр харах харатын курдук харыстылларыгар эренин. Бу дойду дьонно-сэргэтэ төрөөбүт-үөскээбит көмүс уйаларын, нээкэлэрин көрүнэр идэлээхтэр. Сағалаан, тэ-

рийэн эрэ биэриэххэ.

Арбын сирэ — икки улуу өрүстэр көрсүһөр, куустуһар кирбиэлэрэ. Бу дойду айылдыта, сиреуота көрүүгэ-харайыыга наадыйара биллэр. Сылын айыы сааскы халаан уута суурайан, сирин структурата, онно баар баһа уларыйа, кэлэ-бара турар. Итинэн атын сирдэртэн туспалардаах. Сайынын сир аһын хомуйсар сезонга дьон сылдьыыта өрүс халаанын иккин кэлиитигэр тэгнээх. Бу кэмгэ олохтоох дьаһалтаҕа оһуобай статуһу ингэрэри толкуйдуохха. Арбын Чэркээччитин энгэригэр, Тумара таас үрүһүн төрдүгэр, орто оскуолаҕа сыһыаран, турбаза тэрэһинин сағалыаха, манна улахан кэскил баар. Улуустаағы үөрэх управлениета үөһэ бэлиэтэммит барыллары үөрэтэн көрөн баран, олохтоох дьаһалталар көмөлөрүнэн бырайыак бэлэмнээн, улуус Мунһаар туруорсан, үлэни сағалыахтара диэн эрэл улахан.

Билинги олох көрдөбүлүнэн тулалыыр эйгэни харыстыыр, айылда баайдарын, айыллыбыт алардары чөлүнэн хаалларар сорок турарын ким барыта өйдүүр. Маны сүһүөһөр туруорар, бэйэ баайын бэйэ дьаһанар кэриэс кэмнэргэ кэлиилэр. Ити туһунан Саха Республикатын сокуонун бырайыагы 94-с ыстатыйатыгар суруллубут.

2000 сылга кыраһытык харыстанар сирдэр тиһиликтэрин сүүн чэрчилэрэ улуус сирин уопсай инниттэн 20 бырыһыаны ылыахтаах. Бу түбэлтэҕэ ити үөһэ этиллибит айылда бэлэхтэрэ харыстанар чэрчигэ киирдэхтэринэ, туруоруллубут сорок туолар туруктаах. Улуус туһанар сирдэрэ, тыалара, күөллэрэ бисэ кыһымттан биэрэ кытаанах режимнээх заказниктар, резерваттар, харыстанар зоналар буолар түбэлтэлэригэр булчуттар, балыксыттар, сир астааччылар ханна бараллар. Өрүс кытылыгар, бөһүөлөктөр ыырдарыгар хаалан баран дьон боппурус үөскээн тахсар. Дьингэни ити 20 бырыһыан сир сокуон күлүүһүнэн хатанара биһиэхэ, республикаҕа саамай кыра территориялаах улууска, батталлаах, хааһаха хааллыбыт курдуктук диэххэ.

Ити мунуртан тахсар инниттэн көннөрү олохтоохторунан харыстанар зоналары тэрииниктэ, олохтоох нэһилииннэ бэйэтэ көрүнөр, харыстанар статуһун туруоруосуохха.

Харбааны резервата тэрииниктэти аһаҕа Маймаҕа, Хатырык, Модут, Бөтүн, Хатын Арыы, Кыһыл Дэрэбинэ булчуттара улахан булка бултуур кыахтара сабыллан турар.

Нам, Хамаҕатта булчуттара Салбаң, Күөнэнтээх диэки барар кыахтаахтар. Билинги кэмгэ Таастаах дьаһалтатын территориятыгар Чаакыйа үрүһүн чэрчтинэн заказник оһоһуллар бырайыага киириэх курдук. Бу омолордоох буолара биллэр. Тоҕо диэтэххэ, 1 Хомуस्ताах, Үөдэй, Партизан ханна бултууллар, бөһүөлөктөр ыырдарыгар ыһылларга тиийэллэр. Бу бырайыагы уопсай туһа аатыгар тохтоһуохха, харыстанар сирдэр да барыта дьон туһанарын туһугар тэрииллэр. Таастаахха күһүн күрэх мунхатын кэмигэр күөллэри таһыттан кэлэн балыктаан, биер күөлү мундулары кытта баһан барбыттара. Маны кэлэр өттүгэр бэрээдэктиир инниттэн күөллэри олохтоох дьаһалтаҕа сыһыарыаха, чопчу Баарымчыка, Хамыыда Эбэлэри, бу эргин чугаһынан суох улахан күөллэри. Кэлин сылларга Горнай балыксыттара Хамыыда күөлүн сэмсэ оһоһунулар. Улуус инспекцията бу боппуруска Горнай улуунун надзорын кытта кэпсэтинни ыһыттына сатаныах курдук балаһыаньа үөскээбит.

1 Хомуस्ताах, Үөдэй, Партизан, Таастаах булчуттара уруккуттан бултуур миэстэлэригэр Өлөнтү, Кыһыл туура, Көдөһү, Чаакыйа үрүһүн тардытыгар, Чороко өттүгэр сылдьалларын туорайдыһыаха, бу нэһиликтэр өбүгэлэрин сирдэрэ буоларын быһытынан.

Егор КОЛМОГОРОВ-БЫДЫЙ,
80-с сылларга оройуон охотоведа

КЭЛЭР КЭМНЭР КЭСКИЛЛЭРИН ТУҺУН

(Бүтүүтэ. Инни 69 №-гэ көр)

ыаранҕатар кэмнэр кэлбиттэр эбит.

Үрүн Күөлгэ — Эбэҕэ — былыр былыргыттан истэр тухары, мантан кииһинэн ити бэйэлээх балыгынан-булдуһан, быһаһынан сэдиттэнэн аҕа уустара тэнийэн, биллигин кэнчээрэ ыччаттара сирдэригэр, тыллан Эбэ ыксатыттан тэлэһийдэллэр даһаны, атын сирдэринэн алаһа дьиз тэриинэн, ыал-дьон буолан ололорбут.

Үрүн Күөл дьонно-сэргэтэ иэс дьингэр дойдударыттан тэлэһийэр, арҕа-тарҕам барар дьыһалара Чурапчыны күүс өттүнэн көһөрүүттэн, кыйдаһынтан атына суох, итингэ тэгнээһэр диэтэххэ баһыһа суох.

Холбоһуктааһын сағана Ылгыдыаҕа (Үрүн Күөлгэ бөһүөлөк олоҕо) тутуу бөһүтө баран, чугастаағы ыырдарынан ололор ыаллар көһөн кэлэн, быр-бааччы ололорбуттар.

Манна байылыаттык ололорлоругар Эбэ өң буора, булда-аһа дэлэйэ бурдук ыһылларыгар бааһыналар, ходоһа сирин талбыта дэхси баара, сылгы-сөһү мэччирэн сирэ дэлэйэ. Үрүн Күөллэр айан суолун миэнэ ололорлоор, сырыһыан аһаҕас ылыһа тыргыллара. Маннаағылар ыалдытымсах, сайаһас, кыһанар ыалларынан биллибиттэрэ. Бу дойду дьонно бэрт төрөл, кыһанар, үлэни кыһайр этилэр, дьонго-сэргэтэ убаастабылынан туһаналара. Манна Бэстирикигэр, Ильингэр, Никоновтар, Шариннар (Баачаҕайдар — Сииттэ сирэ, сорохторо) халты аймах-билэ ыаллар үтө ааттара ыраах сирдэринэн тайыһара.

Ордук уһулучу аатырбыт мас ууһа Кулаада Сааба (Савва Ильин), кини кэргэнэ Суһоох Настақы (Анастасия Васильевна Ильина-Дьяконова) — бастыҕ иэстэннэн, Ылгыдыаҕа хортоһуһу, оғурсууну үүннэриини бастакынан сағалаабыт, үүнүүнү ылбыт дьиз хаһаайката. Эбэҕэ туона үктэччи маастар — Бөгөл Ылдыаҕа (Илья Пестряков), аатырбыт аһыһыһыт Чэңгэн (Николай Лукавин), ыччаттартан бастыһнара Сэмэйкэ (Семен Никонов), колхоз председателэ Прокопий Ильин, өрүс балыксыта Боопной Саарын (Прокопий Шарин — Баачаҕайга, Эрбэскэ олохтоох Сииттэ сириттэн төрүттээх) аатырыллара, дьон уһуттан түспэттэрэ, бэл биһиги, кыра бэдиктэр, кинилэр ааттарын билэрбит, истэрбит.

Аҕа дойдуну көмүскүүр сэриигэ мантан, син атын сирдэртэн курдук, дьон турута, эдэрэ-эмэнэ, дьонна бары барыттарга, үкүөлэрэ сэрии хонуутуттан эргиллибэтэхтэрэ. Оттон олохторугар хаалбыттар — оҕо-дьяхтар, оһонһоттор-эмээхситтэр, оғдооболор, тулаайахтар буолбуттара. Былаас өрө тардар онугар сылгыны, сүөһүнү, тутуулары үксүн имири көһөрөн

рэ олох оһон, кимнээх ыал буолбуттара үйэлэрин монгообуттара, кимнээх ханна тиийбиттэрэ умнуллары ыган кэлбит курдук.

Маны эргитэ санаан көрдөххө, ити бэйэлээх Эбэ эмэн иитигэр төгүрүктээн түөлбэлээн олохсуйбут дьон-сэргэ олохторун үйэтибүт, сырдатар наадата, кэмэ тирээбит.

Ону сүһүөһөр туруорууга сананнааха, Дөбөдэйгэ урут туғулан турбахтаабыт аҕыс мундуктаах бабаарына дьиз торумун майгылата — миэстэтигэр музей-дьиз туттарыаха, тэрийиэххэ. Үрүн Күөлтэн төрүттээхтэри түмөүххэ, ололорбут, үлэлээбит дьон олохторун историяларын, дьарыктарын, туттубут тэриллэрин тилиннэриэххэ, хомуйуохха, общенностика биллиһиннэрэр үлэни ыһыаха, чөмчөтүөххэ. Мантан төрүттээх ыччаттары түмөүххэ, былааннаан түһүлгэлэрдэ тэрийиэххэ. Кинилэр төрүттэрин олохторун билиһиннэриэххэ, төрөөбүт-үөскээбит дойду сылаас тыһыныгар ириэриэххэ. Ытык Кэрэ сире ытыктыаха.

Ол кэриэтэ ити, бу дойдуга күрэх мунхатын сағана кэлэн аһан-сизин, чалбарайдаан барар тойоттору өрө тутары бэрээдэктии түһүөххэ, аан бастаан манна олохтоохтору түмөүххэ, сыһыарыаха, тэийитимизэххэ. Дойдулаахтары, сирдээхтэри чугаһатыаха. Эбэ барахсан киэн туттууга ыччата, кэнчээртэ буоларын олохтоохха. Бу тэрээһини дьаһайарыгар манна төрөөбүт-үөскээбит Эбэ бэйэтин биер бастыҕ ыччата, Түбэ баһылыга Розалия Егоровна Лукина-Никоноваттан куутэр сөптөөх.

АЙЫЛДА ХАРЫСТАБЫЛЫН ҮЛЭЛЭРИН ӨРҮТТЭРЭ

Айылда харыстабылын надзорун (инспекциятын) үлэтэ атыттартан бэрт элбэх туспалардаах, холобур, санэпиднадзор, нолуок инспекцията, баһаарынай уо. д. а. дьон ололор сирдэринэн нэһилииннэни кытта ичигэс дьизгэ ололор үксүн үлэлиллэр. Оттон айылда инспектора, егерь тыаҕа, сиргэ, ууга дьыл ханнык бағарар сезонугар — саас, сайын, күһүн, кыһын күннэри-түүннэри үлэ чааһын тутуспака, ичгэҕэ тирбээҕэ быстыбатынан сьылдыр. Хонор сирэ баар буолларына, сайын балаакка, кыһын тоң үтүтээн, ону ириэрэн, хонно аһарга тиийэрин. Кээмэйгэ суох элбэх бизрээстэни уунан, тыһанан, хаарынан, бадараанынан айаннааххын, кэрийиэххин наадата тириир.

Үлэлиир объектын (эйгэн) тыа суолугар, өрүс бэрбэрэг тахсан, аһаһааччылары бэрбэрэкилиэххэ, быһаарсыаха наада. Бэрбэрэкилээччилэрин көннөрү сэлэһиннэ олохтоохторо буолбатахтар, толору саалаах-сэптээх, ханна бағарар барар кыахтаах транспордаах буолаллар. Балары кытта кэпсэтэргэ, быһаарсарга кытаанахтардаах, со-

онон эн бэйэн эрэ кыаххынан айылдыҕарын көмүскэхэргэ тиийэрин.

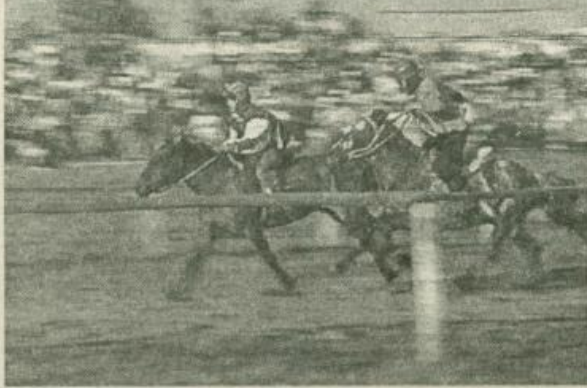
Урут да, билигин да государство айылда харыстабылын үлэтигэр, үлэһиттэригэр харчы уунар илиитэ кылгас. Ону маньыктан көрүөххэ сөп. Айылда билинги улуустаағы инспекцията туттуммут дьизгэ үһүс сылыгар быһыл бүтэн, сүһүөһөр турда, ситэ. Тутууну коллектив бэйэтин күһүнүн хозрасчетуһан, общенностика күүһүнэн бүтэрдэ. Айылда дьизгэ силигэ ситтэ, наадалаах дьонго аана аһаҕас. Ааспыт өттүгэр үгүс сылларга айылда үлэһиттэрэ тэрилтэлэр мундуктары кэрийэр этилэр. Үп ситэ көрүлүбүтүгэр инспекция үлэтигэр ыраахаттар элбэхтэр. Уматык, транспортнай техника тиийбэтэ, инспектордарга индивидуальная портативная сибээстээһэр средство кыаллыбата, сезоннай походнай обмундирование кэмгэр кэлбэтэ, хаһаайыстыбаннай наадаларга үп көрүлүбүтэ — мэхэй, туормас. Үлэлиэххэ диэтэххэ, ситиһилибэтэх өрүт үгүс.

Инспекция начальнига Юрий Прокопьевич Ермолаев этэринэн «дьизбитин бүтэрдит, үлэлиир кыах баар, аны кордоннары ситэрэр-сөргүтөр, эби тутуулары ыттар сороктыахпыт. Матырыя-ааллары атылаһарга харчы туруоруосуһупт, уоннаағытын бэйэбит күөспүтүнэн ыһыаххайын» диэн санаатын этэр. Сүрүн бағалара төгүрүк сыл ололор харабыллары тутарын кэпсир, мин санаабар сөптөөх быһаарыныны ылыммыт. Инспекция табельнай учуока турарынан 10 үлэһиттээх. Итинтэн 4 госинспектордар, 5 егердэр. Сотору кэминэн билинги көрдөбүлгэ сөп түбэһиннэрэн, 2 экологической милиция миэстэтэ биһиэхэ сыһаарыллан, улуустаағы ИДьУО иннин тэриллигэ. Инстрэ Василий Гаврильевич Алексеев коллектив иннигэр туруорбут сороктарыгар, ордук тоһорлоон Нам инспекцията куорат хоту диэки туһаайыга үлэлиргэ тирэх база буолар кэскиллээһин ыйда. Сүрүн биричинитинэн суол оһоһуллубута, сылдьыһы элбиэрэ. Үлэ хайысхата итини учуоттаан тэриллиэхтээһин, ыһытык хоччоххойдук туруохтааһын сэрэттэ.

Үлэ хаамыта, ирдэбилэ судургу, ол эрээри эппитингэ үрдүк диэн эрэннэрдэ. Үлэҕэ дьону, нэһилииннэни, ордук чорботон оскуолалары, ыччаты сыһыаралларыгар сүбэлээтэ. Биһиэттэрэ ыйытыгы уталытыллыбат салалтаҕа ылабыт диэн эппиттэ-этилер. Бириэмэ көрдөрүөҕэ, билингитэ инспекция саға салайааччыта үлэни сағалааһына оруннаах, хабааннаах курдук.

Ааспыт инспекция былааннамыт патруллааһынын кэмгэр Арбын Хатыһытаағар газоконденсат сүөкэммит цистерна-

ТҮБЭЛЭР ТҮҮНЭН КЭБИСТИЛЭР

Быйылгы үбүлөйдөх сүл ыһааһар ат сүүрүүтэ Хамаһаттаҕа ытылыһа...

Түбөттөн, Хатырыктан, II Хомуһааһтан толору хамаанда кэлбит...

13 саастаах Сказ дьин Түбэ атыһа 1 мүн. 46 сөк. кэлэн бастаан таһыста...

Учурдэе Төлөлөр Күндү ЕЛИЗАВЕТА СТЕПАНОВНА, ЕВГЕНИЙ СТЕПАНОВИЧ...

Күндү балтыбыһын, эдьийбитин Нам улуунун санэпиднадзорун кылаабынай бухгалтерын НЕУСТРОЕВА ПОЛИНА ТИХОНОВНАНЫ үйэ аһардаах үбүлөйүгүнэн ис сүрэхпититтэн ититик-истинник эһрдэлибит!

УОН ИҢИГЭР КИИРИЭХПИТ ДУО?

Аһыйах хонугунаан бэс ыйын 28 күнүттөн от ыйын 2 күнүгэр дылы Покровской куоракка Саха Республикаһын II-с спортивнай ооньууларга ытыллыһа...

Түбөттөн, Хатырыктан, II Хомуһааһтан толору хамаанда кэлбит...

3000, 5000 м. ким ордук бэлэмнээһин быһаарсыһа...

МАХТАНАБЫТ Тапталлаах кэргэним, аһабыт, эһэм Федоров Владимир Прокопьевич ыһарахан ыһарыттаттан өлөн олохтон туораабыт...

Хары баттаһыһыһа хамаандаҕа үс дьахтар киирдэ

— Балаһыанһа быһыһыһа II-с ооньуулар программаларынан 15 күрүнгэ күрэхтэһибит...

Ларга бириһтээх миһтэлэргэ тиксэрэ. 4, 5, 6-с миһтэлэһпитинэ аһыһа...

Спортивнай дьиз кэргэн күрэхтэһиһтэ (ийэ, аһа, оһо) кьин программанаан ытыллыһа...

БИЛЭЭРИИЛЭЭР РЕКЛАМА Продаецца 3-х комнатная приватизированная квартира в деревянном доме...

Table with 2 columns listing names and details of individuals, including names like Филиппов, Зверстов, Попов, and their family information.

РЕДАКТОР В.Г. КАСЬЯНОВ ОУДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура — 21496; иллустрация уонна реклама (секретариат) — 21640; бухгалтерия — 21332; факс — 21332; “НАМ” ТРК — 21632; редакционной издательской система — 21141